

**CYWILNOPRAWNA KONWENCJA O KORUPCJI,
sporządzona w Strasburgu dnia 4 listopada 1999 r.
(Dz. U. z dnia 16 listopada 2004 r.)**

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 4 listopada 1999 r. została sporządzona w Strasburgu Cywilnoprawna konwencja o korupcji, w następującym brzmieniu:

Przekład

CYWILNOPRAWNA KONWENCJA O KORUPCJI

Preambuła

Państwa Członkowskie Rady Europy, pozostałe Państwa oraz Wspólnota Europejska, sygnatariusze niniejszej Konwencji;

uznając, że celem Rady Europy jest osiągnięcie większej jedności pomiędzy jej członkami;

świadome wagi zacieśniania międzynarodowej współpracy w walce z korupcją;

podkreślając, że korupcja stanowi wielkie zagrożenie dla rządów prawa, demokracji oraz praw człowieka, dla uczciwości i sprawiedliwości społecznej, że powstrzymuje rozwój ekonomiczny oraz zagraża prawidłowemu i uczciwemu funkcjonowaniu gospodarki rynkowej;

dostrzegając niekorzystne skutki finansowe korupcji w odniesieniu do poszczególnych osób, przedsiębiorstw, Państw, jak również instytucji międzynarodowych;

przekonane o znaczeniu przyczyniania się prawa cywilnego w walce z korupcją, w szczególności przez umożliwienie uzyskania godziwego zadośćuczynienia osobom, które poniosły szkodę;

przypominając konkluzje i rezolucje 19. (Malta, 1994), 21. (Czechy, 1997) i 22. (Mołdawia, 1999) Konferencji Europejskich Ministrów Sprawiedliwości;

mając na uwadze Program Działań Przeciwko Korupcji przyjęty przez Komitet Ministrów w listopadzie 1996 r.;

mając również na uwadze studium możliwości opracowania konwencji o cywilnoprawnych środkach zadośćuczynienia za szkody spowodowane przypadkami korupcji przyjęte przez Komitet Ministrów w lutym 1997 r.;

mając na względzie Rezolucję (97)24 dotyczącą 20 Zasad Wiodących w Walce z Korupcją, przyjętą przez Komitet Ministrów w listopadzie 1997 r. na jego 101. posiedzeniu, Rezolucją (98)7 zezwalającą na przyjęcie częściowego i poszerzonego Porozumienia ustanawiającego "Grupę Państw przeciwko Korupcji (GRECO)", przyjętą przez Komitet Ministrów w maju

1998 r. na 102. posiedzeniu, oraz Rezolucję (99)5 ustanawiającą GRECO, przyjętą 1 maja 1999 r.;

przypominając Deklarację Kończącą oraz Plan Działania przyjęte przez Głowy Państw oraz Szefów Rządów Państw Członkowskich Rady Europy na ich drugim szczycie w Strasburgu w październiku 1997 r.;

postanawiają, co następuje:

Rozdział I

Działania podejmowane na szczeblu krajowym

Artykuł 1

Cel

Każda Strona zapewni w swoim prawie wewnętrznym osobom, które poniosły szkodę będącą skutkiem aktów korupcji, skuteczne środki prawne umożliwiające im obronę ich praw oraz interesów, w tym możliwość uzyskania odszkodowania za poniesione szkody.

Artykuł 2

Definicja korupcji

Dla celów niniejszej Konwencji, "korupcja" oznacza żądanie, proponowanie, wręczenie lub przyjmowanie, bezpośrednio lub pośrednio, łapówki lub jakiegokolwiek innej nienależnej korzyści lub jej obietnicy, które wypacza prawidłowe wykonywanie jakiegokolwiek obowiązku lub zachowanie wymagane od osoby otrzymującej łapówkę, nienależną korzyść lub jej obietnicę.

Artykuł 3

Naprawienie szkody

1. Każda Strona zapewni w swoim prawie wewnętrznym osobom, które poniosły szkodę w wyniku korupcji, prawo do wszczęcia postępowania w celu uzyskania pełnego naprawienia takiej szkody.
2. Naprawienie szkody może obejmować straty materialne, utratę zysków, jak również szkody o charakterze niemajątkowym.

Artykuł 4

Odpowiedzialność

1. Każda Strona określi w swoim prawie wewnętrznym następujące warunki, które muszą być spełnione, aby szkoda została naprawiona:
 - i) pozwany dokonał aktu korupcji lub wydał zgodę na jego dokonanie, lub też nie podjął uzasadnionych działań w celu zapobieżenia aktowi korupcji,
 - ii) powód poniósł szkodę oraz
 - iii) istnieje związek przyczynowy pomiędzy aktem korupcji a szkodą.

2. Każda Strona zapewni w swoim prawie wewnętrznym, aby w przypadku gdy kilku pozwanych odpowiedzialnych jest za szkodę wynikającą z tej samej działalności korupcyjnej, odpowiadali oni solidarnie.

Artykuł 5

Odpowiedzialność Państwa

Każda Strona zapewni w swoim prawie wewnętrznym osobom, które poniosły szkodę w wyniku aktu korupcji popełnionego przez jej urzędników przy wykonywaniu ich funkcji, odpowiednie procedury umożliwiające wystąpienie z roszczeniem o odszkodowanie od Państwa, a w przypadku Strony niebędącej państwem, od odpowiednich organów tej Strony.

Artykuł 6

Przyczynienie się poszkodowanego

Każda Strona zapewni w swoim prawie wewnętrznym możliwość zmniejszenia lub odmowy przyznania odszkodowania, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności, jeżeli powód z własnej winy przyczynił się do powstania szkody lub do jej zwiększenia.

Artykuł 7

Terminy przedawnienia

1. Każda Strona zapewni w swoim prawie wewnętrznym, dla postępowań o naprawienie szkody, termin przedawnienia wynoszący co najmniej trzy lata od dnia, kiedy osoba, która poniosła szkodę, dowiedziała się lub powinna była się dowiedzieć o powstaniu szkody albo o tym, że miał miejsce akt korupcji, jak również o tożsamości osoby ponoszącej odpowiedzialność. Jednakże postępowania takie nie mogą zostać wszczęte po upływie terminu przedawnienia wynoszącego co najmniej dziesięć lat od dnia dokonania aktu korupcji.
2. Przepisy prawa wewnętrznego Stron regulujące zawieszenie lub przerwanie biegu przedawnienia stosuje się odpowiednio do terminów wskazanych w ustępie 1.

Artykuł 8

Ważność umów

1. Każda Strona zapewni w swoim prawie wewnętrznym, aby każda umowa lub postanowienie umowy przewidujące korupcję były nieważne.
2. Każda Strona zapewni w swoim prawie wewnętrznym wszystkim stronom umowy, których zgoda na zawarcie umowy została wyrażona wadliwie na skutek aktu korupcji, możliwość wystąpienia do sądu o uznanie umowy za nieważną, niezależnie od ich prawa do dochodzenia odszkodowania.

Artykuł 9

Ochrona pracowników

Każda Strona zapewni w swoim prawie wewnętrznym odpowiednią ochronę przed wszelkimi nieuzasadnionymi sankcjami wobec pracowników, którzy, mając uzasadnione podstawy do

podejrzewania, że doszło do korupcji, zgłaszają w dobrej wierze swoje podejrzenia odpowiednim osobom lub władzom.

Artykuł 10

Sprawozdania finansowe i kontrola

1. Każda Strona podejmie w ramach swojego prawa wewnętrznego niezbędne środki, aby roczne sprawozdania finansowe przedsiębiorstw były sporządzane przejrzysto i dawały prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej przedsiębiorstwa.
2. W celu zapobieżenia aktom korupcji każda Strona zapewni w swoim prawie wewnętrznym badanie rocznych sprawozdań finansowych przez audytorów dla potwierdzenia, że prezentują one prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej przedsiębiorstwa.

Artykuł 11

Uzyskiwanie dowodów

Każda Strona zapewni w swoim prawie wewnętrznym skuteczne procedury pozyskiwania dowodów w postępowaniu cywilnym wszczętym w następstwie aktu korupcji.

Artykuł 12

Środki tymczasowe

Każda Strona zapewni w swoim prawie wewnętrznym możliwość uzyskiwania niezbędnych nakazów sądowych w celu zabezpieczenia praw i interesów stron na czas trwania postępowania cywilnego wszczętego w następstwie aktu korupcji.

Rozdział II

Współpraca międzynarodowa oraz monitorowanie wykonywania

Artykuł 13

Współpraca międzynarodowa

Strony będą skutecznie współdziałały w kwestiach dotyczących postępowań cywilnych w sprawach związanych z korupcją, zwłaszcza w zakresie doręczania dokumentów, uzyskiwania dowodów za granicą, jurysdykcji, uznawania i wykonywania zagranicznych orzeczeń oraz kosztów postępowania, zgodnie z postanowieniami odpowiednich dokumentów międzynarodowych dotyczących współpracy międzynarodowej w sprawach cywilnych i handlowych, których są Stroną, jak również zgodnie z ich prawem wewnętrznym.

Artykuł 14

Monitorowanie

Grupa Państw przeciwko Korupcji (GRECO) będzie monitorowała wykonywanie niniejszej Konwencji przez Strony.

Rozdział III

Postanowienia końcowe

Artykuł 15

Podpisanie i wejście w życie

1. Niniejsza Konwencja będzie otwarta do podpisu dla Państw Członkowskich Rady Europy, przez Państwa niebędące jej członkami, które brały udział w jej opracowaniu, oraz przez Wspólnotę Europejską.
2. Niniejsza Konwencja podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu. Dokumenty ratyfikacyjne, przyjęcia lub zatwierdzenia składa się Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.
3. Niniejsza Konwencja wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie okresu trzech miesięcy od dnia, w którym 14 sygnatariuszy wyraziło swoją zgodę na związanie się Konwencją zgodnie z postanowieniami ustępu 2. Każdy sygnatariusz, który nie jest członkiem Grupy Państw przeciwko Korupcji (GRECO) w chwili ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia, automatycznie stanie się jej członkiem w dniu wejścia Konwencji w życie.
4. W odniesieniu do każdego sygnatariusza, który wyrazi swoją zgodę na związanie się Konwencją w terminie późniejszym, wejdzie ona w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie okresu trzech miesięcy od daty wyrażenia przez niego zgody na związanie się Konwencją zgodnie z postanowieniami ustępu 2. Każdy sygnatariusz, który nie jest członkiem Grupy Państw przeciwko Korupcji (GRECO) w chwili ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia, automatycznie stanie się jej członkiem w dniu, w którym Konwencja wejdzie w życie wobec niego.
5. Szczególne warunki dotyczące członkostwa Wspólnoty Europejskiej w Grupie Państw przeciwko Korupcji (GRECO) określa się, w razie potrzeby, w drodze porozumienia ze Wspólnotą Europejską.

Artykuł 16

Przystąpienie do Konwencji

1. Po wejściu w życie niniejszej Konwencji Komitet Ministrów Rady Europy, po konsultacjach ze Stronami Konwencji, może zaprosić każde Państwo niebędące członkiem Rady i niebiorące udziału w opracowaniu niniejszej Konwencji do przystąpienia do niej, na podstawie decyzji podjętej większością określoną w artykule 20.d Statutu Rady Europy oraz w wyniku jednomyślnego głosowania przedstawicieli Stron uprawnionych do zasiadania w składzie Komitetu.
2. W odniesieniu do każdego Państwa przystępującego Konwencja wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie okresu trzech miesięcy od daty złożenia dokumentu przystąpienia Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy. Każde Państwo przystępujące do niniejszej Konwencji w dniu, w którym Konwencja wejdzie w życie w odniesieniu do niego, stanie się automatycznie członkiem GRECO, o ile nie jest już nim w dniu przystąpienia.

Artykuł 17

Zastrzeżenia

Nie można składać zastrzeżeń do jakiegokolwiek postanowienia niniejszej Konwencji.

Artykuł 18

Terytorialny zakres stosowania

1. Każde Państwo lub Wspólnota Europejska w momencie podpisania Konwencji lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia może określić terytorium lub terytoria, do których niniejsza Konwencja będzie stosowana.
2. Każde Państwo może w dowolnym terminie późniejszym, na mocy deklaracji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy, rozszerzyć stosowanie niniejszej Konwencji na każde inne terytorium określone w takiej deklaracji. W odniesieniu do takiego terytorium Konwencja wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie okresu trzech miesięcy od dnia otrzymania takiej deklaracji przez Sekretarza Generalnego.
3. Każda deklaracja, złożona na podstawie dwóch poprzednich ustępów w odniesieniu do każdego terytorium określonego w takiej deklaracji, może zostać wycofana poprzez zawiadomienie skierowane do Sekretarza Generalnego. Wycofanie stanie się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie okresu trzech miesięcy od dnia otrzymania takiego zawiadomienia przez Sekretarza Generalnego.

Artykuł 19

Stosunek do innych dokumentów i umów

1. Niniejsza Konwencja nie narusza praw i zobowiązań wynikających z wielostronnych dokumentów międzynarodowych dotyczących kwestii szczegółowych.
2. Strony Konwencji mogą zawierać między sobą umowy dwustronne i wielostronne w sprawach objętych niniejszą Konwencją w celu uzupełniania i wzmocnienia jej postanowień lub ułatwiania stosowania zawartych w niej zasad, lub nie naruszając celów i zasad niniejszej Konwencji poddać się w jej zakresie zasadom ustalonym w ramach szczególnego systemu wiążącego je w chwili otwarcia niniejszej Konwencji do podpisu.
3. Jeżeli dwie, lub więcej, Strony zawarły już umowę lub traktat dotyczące kwestii objętych niniejszą Konwencją albo w inny sposób ułożyły swoje stosunki w odniesieniu do tych kwestii, mają one prawo do stosowania takiej umowy lub traktatu albo odpowiedniego regulowania tych stosunków zamiast niniejszej Konwencji.

Artykuł 20

Poprawki

1. Poprawki do niniejszej Konwencji mogą być proponowane przez każdą ze Stron i będą one przekazywane przez Sekretarza Generalnego Rady Europy Państwom Członkowskim Rady Europy, każdemu Państwu niebędącemu członkiem, które brało udział w opracowaniu niniejszej Konwencji, Wspólnocie Europejskiej, jak również każdemu Państwu, które

przystąpiło do niniejszej Konwencji lub zostało zaproszone do przystąpienia zgodnie z postanowieniami artykułu 16.

2. Wszelkie poprawki proponowane przez którąkolwiek Stronę przekazuje się do Europejskiego Komitetu ds. Współpracy Prawnej (CDCJ), który przedkłada swoją opinię na temat proponowanej poprawki Komitetowi Ministrów.
3. Komitet Ministrów rozważy zaproponowaną poprawkę oraz opinię przedłożoną przez CDCJ i po konsultacji ze Stronami Konwencji niebędącymi członkami Rady Europy może przyjąć poprawkę.
4. Tekst każdej poprawki przyjętej przez Komitet Ministrów zgodnie z ustępem 3 niniejszego artykułu przesyła się Stronom do akceptacji.
5. Każda poprawka przyjęta zgodnie z ustępem 3 niniejszego artykułu wejdzie w życie trzydziestego dnia po terminie, w którym wszystkie Strony poinformują Sekretarza Generalnego o jej akceptacji.

Artykuł 21

Rozstrzyganie sporów

1. Europejski Komitet ds. Współpracy Prawnej (CDCJ) Rady Europy będzie informowany w kwestiach dotyczących interpretacji oraz stosowania niniejszej Konwencji.
2. W przypadku zaistnienia sporu pomiędzy Stronami odnośnie do interpretacji lub stosowania niniejszej Konwencji będą one dążyły do rozstrzygnięcia poprzez negocjacje lub inne wybrane przez nie środki o charakterze pokojowym, w tym przez przedstawienie sporu Europejskiemu Komitetowi ds. Współpracy Prawnej (CDCJ), sądowi arbitrażowemu, którego decyzje będą wiążące dla Stron, lub Międzynarodowemu Trybunałowi Sprawiedliwości, zgodnie z ustaleniami podjętymi przez zainteresowane Strony.

Artykuł 22

Wypowiedzenie

1. Każda ze Stron może w dowolnym czasie wypowiedzieć niniejszą Konwencję przez notyfikację skierowaną do Sekretarza Generalnego Rady Europy.
2. Wypowiedzenie takie wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie okresu trzech miesięcy od dnia otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

Artykuł 23

Zawiadomienia

Sekretarz Generalny Rady Europy zawiadamia Państwa Członkowskie Rady oraz wszystkie Państwa, które przystąpiły do niniejszej Konwencji, o:

- a) każdym podpisaniu,
- b) złożeniu każdego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia,
- c) każdej dacie wejścia w życie niniejszej Konwencji zgodnie z artykułami 15 oraz 16,
- d) każdej innej czynności, notyfikacji lub korespondencji dotyczącej niniejszej Konwencji.

NA DOWÓD CZEGO, niżej podpisani, odpowiednio do tego upoważnieni, podpisali niniejszą Konwencję.

SPORZĄDZONO w Strasburgu dnia 4 listopada 1999 r., w językach angielskim oraz francuskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne, w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwum Rady Europy. Sekretarz Generalny Rady Europy przekaze poświadczony kopie każdemu Państwu Członkowskiemu Rady Europy, Państwom niebędącym członkami, które uczestniczyły w opracowaniu niniejszej Konwencji, Wspólnocie Europejskiej oraz każdemu Państwu zaproszonemu do przystąpienia do niej. Po zaznajomieniu się z powyższą Konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie ona niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.
Dano w Warszawie dnia 20 sierpnia 2002 r.